

Kilencven éves a Székely himnusz & Hatvan éve hunyt el a Székely himnusz szerzője

Hatvan éve, 1952. május 3-án halt meg Budapesten Csanády György költő, hírlapíró, szerkesztő, a Székely himnusz szerzője.

Csanády 1895. február 23-án született Székelyudvarhelyen. Az ottani református kollégiumban érettségizett, az első világháborúban a fronton szolgált, meg is sebesült. A trianoni diktátum után Csonka-Magyarországra költözött, ötdmágával ő alakította meg a Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesületét (SZEFE). A budapesti Kereskedelmi Akadémián szerzett oklevelet, de ezt a végzettségét soha nem hasznosította. Az irodalomnak szentelte magát, előbb az Új Élet, majd a Híd című lapok szerkesztője volt, aztán 1928-tól a Magyar Rádió munkatársa lett. Hangjátékokat írt (egyebek között Katona Józsefről és Csokonairól), később rendezett is, egyike volt a műfaj első magyarországi művelőinek. 1941-ben a helyszíni közvetítések osztályának vezetőjévé nevezték ki, 1943-tól 1948-ig a Magyar Rádió főrendező-helyettese volt. Sokat publikált is, három verseskötetet jelent meg, 1940-ben Krisztusról írt drámáját a Nemzeti Színház mutatta be. Csanády György 1952. május 3-án halt meg.

Legmaradandóbb műve a Székely himnusz, amelynek szintén kerek évfordulója van: kilencven éve, 1922. május 22-én énekelte először egy lánykar a SZEFE májusi nagyáldozat névre keresztelt első ünnepélyes találkozóján. A zeneszerző a szintén erdélyi Mihalik Károly orvostanhallgató volt, aki a kolozvári egyetemmel költözött az első világháború után Szegedre. A Székely himnusz bemutatását csak fél évvel élte túl, huszonhat évesen, 1922. szeptember 6-án hunyt el.

Csanády versének címe nem tartalmazta a himnusz szót, a SZEFE gyűlésén Kantátának nevezték. A dal viszonylag nehéz zenéjét és egyesek szerint "képzavaros" szövegét sokan és sokat bírálták (mint például Gyurcsány Desseffy Tibor nevű zsidó haverja), az mégis szájról szájra terjedt. Népszerűségét semmilyen hatalom nem tudta kikezdeni, pedig Erdélyben a kezdetektől (a második bécsi döntést követő néhány évet kivéve) a kommunista rezsim bukásáig előadása tiltott volt, sőt büntették is éneklését. Magyarországon 1941 és 1944 között az iskolában kötelezővé tették tanítását, de ekkor még nem vált általánosan népszerűvé. A cserkésztalálkozókon azonban rendszeresen énekeltek, terjedését segítették az erdélyi származású értelmiségiek, szervezeteik. A szocializmus idején Magyarországon is tiltották előadását, de így is a magyarság összetartozásának kifejezőjévé vált, ez a pár strofa jelentette a néma ellenállást. A Székely himnuszt a 2009-ben Székelyudvarhelyen tartott Székely Önkormányzati Nagygyűlés Székelyföld himnuszává nyilvánította. Ma hazánkban tömegrendezvényeken gyakran énekelik együtt a Himnusszal és a Szózzal.

(MTI nyomán)

Forrás: Kuruc.info

További részletek:

<http://kuruc.info/r/2/95555/>

Hangfelvételek:

Hazafias rendezvények zárásakor a Székely himnuszt szokás énekelni, aminek azonban nem forog közkezen jó minőségű hangfelvétele. A Kuruc.info letölthetővé tette egy férfikórus feldolgozásában:

http://kuruc.info/dokumentumok/Szekely_hi

[mnusz_ferfikorus.mp3](#)

Friss:

Varga B. Tamás verziója:

http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=c-I-UOR65Io

Ugyanez hagyományos hosszúságban (további versszak nélkül) letölthető zeneként:

http://vargabtamás.hu/vbt/downloads/Varga_B_Tamas_Szekely_Himnusz_ROVID.mp3

(Kuruc.info)

Szövegváltozatai

SZÉKELY HIMNUSZ
Szöveg: Csanády György Zene: Mihalik Kálmán
1921.

Andante maestoso

A. Ki tud-ja mer-re, mer-re visz a vég-zet,
B. Ki tud-ja mer-re, mer-re visz a vég-zet,
Gö-rön-gyös út-on sötét éj-je-len.
Gö-rön-gyös út-on sötét éj-je-len.
Se-gítsd még-egy-szer győ-ze-lem-re né-ped
Vé-zesd még-egy-szer győ-ze-lem-re né-ped
Csa-ba ki-rály a csil-lag-ös-vé-nyen.
Csa-ba ki-rály - fi csil-lag-ös-vé-nyen.
Ma-rok-nyi szé-kely por-lik, mint a szik-la
Ma-rok-nyi szé - kely por-lik, mint a szik - la
Né-pek har-cá - tól zaj-ló ten-ge-ren,
Né-pek har-cá - nak zaj-ló ten-ge-ren,
Fe-jünk az ár e - zer-szer el-bo-rít-ja
Fe-jünk az ár jaj, száz-szor el-bo - rit - ja
Ne hagy-d el Er-délyt, Er-délyt, Is-te-nem!
Ne hagy-d el-vesz - ni Er-délyt, Is-te - nünk!

Csanády György:

Székely himnusz (az eredeti szöveg)

Ki tudja merre, merre visz a végzet,
göröngyös úton sötét éjjelen.
Segítsd még egyszer győzelemre néped,
Csaba király a csillagösvényen.

Maroknyi székely porlik, mint a szikla
népek harcától zajló tengeren.
Fejünk az ár ezerszer elborítja,
ne hagy-d el Erdélyt, Erdélyt Istenem!

Ameddig élünk, magyar ajkú népek,
Megtörni lelkünk nem lehet soha;
Szülessünk bárhol, földünk bármely pontján
Legyen a sorsunk jó vagy mostoha:

Keserves múltunk - évezredes balsoros,
Tatár s török dúlt, labanc rabigált.
Jussunk e honban, magyar-székelyföldön,
Szabad hazában élni boldogan.

(1921)

A közszájon forgó változat

Ki tudja merre, merre visz a végzet
Göröngyös úton, sötét éjjelen.
Vezesd még egyszer győzelemre néped,
Csaba királyfi csillagösvényen.

Maroknyi székely porlik, mint a szikla
Népek harcának zajló tengerén.
Fejünk az ár, jaj, százszor elborítja,
Ne hagy-d elveszni Erdélyt, Istenünk!

A kiegészített Székely himnusz

A Székely himnuszt az idők folyamán több-

ször is kiegészítették. Legutóbb Pap Gábor 2002-ben. (Az eredeti és a Pap Gábor-féle szöveg dőlt betűvel.)

Ki tudja merre, merre visz a végzet
Göröngyös úton, sötét éjjelen
Vezesd még egyszer győzelemre néped
Csaba királyfi csillag ösvényén.

Maroknyi székely porlik, mint a szikla
Népek harcának zajló tengerén
Fejünk az ár, jaj, százszor elborítja
Ne hagy-d elveszni Erdélyt, Istenünk!

Ameddig élünk magyar ajkú népek
Megtörni lelkünk nem lehet soha
Szülessünk bárhol, földünk bármely pontján
Legyen a sorsunk jó vagy mostoha.

Maroknyi székely porlik, mint a szikla
Népek harcának zajló tengerén
Fejünk az ár, jaj, százszor elborítja
Ne hagy-d elveszni Erdélyt, Istenünk!

Keserves múltunk, évezredes balsors
Tatár, s török dúlt, labanc rabigát
Jussunk e honban, Székely Magyarföldön
Szabad hazában élni boldogan.

Maroknyi székely porlik, mint a szikla
Népek harcának zajló tengerén
Fejünk az ár, jaj, százszor elborítja
Ne hagy-d elveszni Erdélyt, Istenünk!

Már másfélezer év óta Csaba népe
Sok vihart élt át, sorsa mostoha
Külső ellenség jaj, de gyakran tépte
Nem értett egyet otthon sem soha.

Maroknyi székely porlik, mint a szikla
Népek harcának zajló tengerén
Fejünk az ár, jaj, százszor elborítja
Ne hagy-d elveszni Erdélyt, Istenünk!

Édes Szűzanyánk, könyörögve kérünk,
Mentsd meg e népet, vérvő nemzetet!
Jussunk el honban, székely magyar földön,
Szabad hazában éljünk boldogan.

Maroknyi székely porlik, mint a szikla
Népek harcának zajló tengerén
Fejünk az ár, jaj, százszor elborítja
Ne hagy-d elveszni Erdélyt, Istenünk!

Ki tudja, innen merre visz a végzet,
Országhatáron, óceánon át.
Jöjj hát, királyunk, itt vár a Te néped,
Székely nemzeted Kárpát-bérceken.

Hős szabadságát elveszti Segesvár
Mádéfalvára fájón kell tekintsz
Földed dús kincsét népek élnek s dúlják
Fiaidnak sokszor még kenyérré sincs.

Maroknyi székely porlik, mint a szikla
Népek harcának zajló tengerén
Fejünk az ár, jaj, százszor elborítja
Ne hagy-d elveszni Erdélyt, Istenünk!

Kigyúlt a mennybolt, zeng a hadak útja,
Csaba királyfi gyűjti taborát.
Szűnik az átok, kiapadt a kútja,
Szívünkön égi öröm lángol át.

Hiába zúgysz már gyűlöletnek árja,
Megáll a szikla, nem porlik tovább,
Imánk az Istent újra megtalálja,
Köszönts ma népem, üdvöd hajnalát!

